

- KAS TÄNAVAL ON ILU?** Simon & Tom Bloor 2024 tahvivärv ja pigmenteeritud kips eksponeerimine kunstinike loal

„Kas tänaval on ilu?“ küsivad noori ja vanu külastajaid galeriiruumis aktiivset rolli võtma, kasutades selleks spetsiaalselt valmistatud kriidiplakke, et kirjutada, joonistada või kritseldada galerii seintele. Teose pealkiri viitab protestiplakatile, mille lõi 1968. aastal Parisis tudengirühmitus Atelier Populaire. Plakati oli kujutatud noort naist, kes viskab sillutuskivi, millele on lisatud tekst „La beauté est dans la rue“ („Ilu on tänaval“). Blooride teoses muutub see väide küsimuseks, lähtepunkts aruteluile, milline võiks olla parem ja loopepsüraalikum linnaruum ning kuidas igauiks meist seda võiks luua.

Simon ja Tom Bloor (mõlemad sündinud 1973. aastal Birminghamis Suurbritannias) on kunstnikud, kes teevad skulptuure ja installatsioone avalikus ruumis ja avaliku ruumi kohta. Nende teoseid saab sageli kasutada, hõivata või muul viisil nendega kontakti astuda. Kunstnike looming käsitleb ehitatud keskkonna aialugu ja struktuuri ning meie sotsiaalseid suhteid sellega. Kogu nende tegevust läbib mänguline optimism selle suhtes, kuidas meie, elanikud, oma sageli kehvapaolset linnaruumi kasutame.

- MATTAMASIN** Joan Tamkivi 2021 Arduino, laserlõikus, 3D-rukk eksponeerimine Vivita ja autori loal

CandyLearn on matemaatika õppimist innustav masin, mille lõi Jaan Tamkivi IO-aastaselt Vivita laste ja noorte loovuskiirendite VISTA programmi raames. Masinal saab valida endale sobiva taseme ja seejärel lahendada ülesandeid. Kui oled piisavalt palju õigesti arvanud, saad preemiaks kommi. Idee sai alguse sellest, et Jaani väikevend ei viitsinud eriti õppida, kuid talle meeldisid väga kommid, ning Jaan nägi võimalust, kuidas väikevenda aidata. Täna, 13-aastasena, on Jaan CandyLearn'i edasi arendanud koos Iseasi disaineritega.

Vivita laste ja noorte loovuskiirendit tegevus Eestis alates 2018. aastast ja on osa üleilmsest laste ja noorte loovuskiirendite võrgustikust. Vivitas ei ole õpetajaid ega ametlikku õppeprogrammi. Tegevuste eesvõtteajateks on lapsed ise, õpe on ennasajuhitav ja osaluspõhine ning otsustusprotsessid demokraatlikud. Täiskasvanustel mentoritel on sel teekonnal toetav ja inspireeriv roll. Selliselt on Vivitas rakendatud juba viis aastat meiroadit, mis võimaldab õppijal ise vastutada oma õppimise eest, toetab iseseisvat õppimist ning iga õppija huve ja võimeid arvestavat lähenemist. Vivita leiutamislaborid on mõeldud põhikooliealistele lastele ning Vivita stuudiodes tegutsemine ja töötubades osalemine on lastele tasuta.

- SOOVIDE SEIN** Soovide seinalt saad teada, mida meeldiks Lõuna-Eesti üldharidus-koolidele 1.–4. klasside õpilastele kunstimuuseumis teha või näha. Vastused koguti projekti „Kunst loob lähedust“ uurimistöö raames aastatel 2022–2023 küsithuuste abil, mille täitsid 194 õpilast järgmistest koolidest: Elva Gümnaasium, Kalmetu Põhikool, Miina Härma Gümnaasium, Otepää Gümnaasium, Palupera Põhikool, Põlva Kool, Tartu Annelinna Gümnaasium, Tartu Herbert Masingu Kool, Tartu Karlova Kool, Tartu Erakool TäheTERA ja Võru Kreutzwaldi Kool.

Statistika kõrval täidavad seina kolm kunsti teost, mis on valitud laste vastuste põhjal ja täidavad seeläbi mitu enim mainitud soovi. Kunsti vaatamise ja ise kunsti tegemise järel oli populaarsuseit kolmas soov näha maali „Mona Lisa“. Sellest lähtuvalt jõudis Eesti kunstimuuseumist nähtusele Elsbeth Rudolfi maalitud „Mona Lisa“ ehk „Gioconda“ (1920), mis on Leonardo da Vinci samanimelise teose üks tõetruumaid koopiald kohalikes kogudes. Pajlude õpilaste vastustes käis läbi soov näha kunstimuuseumis loomi ja nendega seonduvat. Selle ootuse täitmiseks valisid näituse noored teejühid Tartu Kunstimuuseumi kogudest välja kaeks nelj enim kõnetanud temaatilist teost: Siilva Jõgeveri maali „Vaiged hõbused kuuapaistel“ (1966) ja Enn Roosi skulptuuri „Karu poegadega“ (1958).

Näituse saavad kõik külastajad kleepsude abil ka oma eelistused ära märkida.

- MINU ATELJEEES OLI LASTE JA KIVIDE SEGADIK** Leisure (Meredith Carruthers ja Susannah Wesley) 2023 digitaalrūki montaaž paberil eksponeerimine autorite loal
- MATERJALIDE KÄSITSEMISEST TULEVAD IDEED, MÕTTED AUITSTEKS SKULPTUURIDEKS** Leisure (Susannah Wesley ja Meredith Carruthers), Eli ja Paul Wesley Lanciaõ, Violet Carruthers Moffat 2020 multimeedia pleksiiklaasist karbis eksponeerimine autorite loal

Leisure: „Tegime need juhised giutiste skulptuuride loomiseks. Mõned neist võivad teile tullaavad oila. Need võivad olla isegi viisid, kuidas te juba lapdevärselt osju teete. Meid inspireerisid meie lastest koos-tööpartnerite tehtud projektid ja kunstnik Simon Nicholsoni 1970. aastatel loodud programm. Simon sõnas oma programmi kirjeldades, et see „räägib tunnetest, individui ja üldiselt inimeste suhetest ideede ja materjalidega. Tegelikult räägib see sinust – sellest, kuidas ka sinul võivad tekkida ideed, kui sa materjale käsitsid.“ Ja me oleme selle mõttega nõus! Loodame, et meie juhiseid katsetades ja neid ise juurde tehes tekib huvitavaid mõtteid.“

Meredith ja Susannah lõid teose koos oma lastega.

Leisure on Montrealis elavate Kanada kunstnike Meredith Carruthersi (1975) ja Susannah Wesley (1976) uurimistööl põhinev ühine kunstipraktika. Alates 2004. aastast on nad tegevenud koos, tehes arhiviuuringuid ja intervjuusid kunstnikega ning külastades erinevaid paiku. Omavahelisel vestlust ja koostööd laiendavad nad ajalooteiste isikute, pereliikmete ja kogukonna esindajate kaasamise abil. Publikatsioonidest interaktiivsete installatsioonide ja erinevaid meediume hõlmavate objektide valmistamiseni. Wesley ja Carruthers töötavad praegu Concordia Ülikooli individuaaliprogrammi raames ühise doktoriväitekirja kallal.

1. TAD 292: 18h0a dokumentalioon. Callanen, R. ja Nicholson, Simon (1976) Having Ideas by handling materials. BBC Open University.

- MURRANGU HINGED** osa seeriast „Kadunud ruumi sümfoonia“ Lundahl & Seilt 2024 performatiivne kõrvaklapiteos eksponeerimine kunstinike loal

„Murrangu hinged“ kasvab koos meie võimega suhelda üksteisega. Kunstihoos omastab meie kehad mõneks ajaks, mille jooksul me anname end uuele, virtuaalsele reaalsusele. Mitte alustades tehnoloogiale, vaid kasutades seda uute suhete loomiseks oma ümbruse, teiste inimeste, eluvormide ja protsessidega. Murranguliste või kiirenevate muutuste hetkedel, kui meie enese- ja reaalsustaju on proovile pandud, oleme avatumad uutele maailmadele. Purunenud vastandustest kuulame vaime, mis laulavad läbi pragude.

„Murrangu hinged“ on lastele ja nende peredele mõeldud kunstihoos. Publikut kutsutakse teose maailmas lapsena osalema – see ülesanne pole kindlasti lihtne! Tuginedes üksteise vaatenurgale, arendavad kaks külastajat tundlikkust oma partneri tajude suhtes. Jagades nägemis- ja kuulimiselundeid, astuvad nad laienatud reaalsuses uude sugulusekhasse. Üheskoos loovad nad seose nende ammusruum merelenditega, kelle kaitsuriumist on moodustunud nende skelett, kriit, mida kasutati galerii seinetele reijeefse stukkdekoori loomiseks, ja maapõuest kaevandatud kivimid, millest ehitatud arvuti vahendab selles kunstihooses nende aistinguid.

Kunstihoose pealkiri „Murrangu hinged“ viitab Bayo Akomolafe loomingule.

- VILTUSE MAJA MÄLESTUSED** Lundahl & Seilt koostöös Jaakko Autioaga 2024 kümne kanaliga interaktiivne heliminstalatsioon kahe kinesteetilise heliskulptuuriga, mis suhestuvad inimhääletega eksponeerimine kunstinike loal

„Viituse maja mälestused“ algab ja lõpeb veepinnaga, olles seeäibi nagu palindroom ehk lause, mis kõlab samamoodi nii edaspidi kui tagurpidi lugedes. Teos koosneb kahest erinevast installatsioonist: „Kuulavast kaevust“ ja „Sosistavast seinast“.

„Kuulav kaev“ on kuu portaal kahe selle korruse erinevates otstes asuva koha vahel. Füüsilise reaalsuse seisukohast võib tunduda, et publik kogeab näitust lineaarses ruumis ja ajas. Kui nad aga osalevad „Viituse maja mälestuste“ laiendatud maailmas, avaneb nende vahel virtuaalne ruum. Nii aktiivseeruvad uued suhted ja kogemused, mis ei allu tavakeele reeglitele.

„Viituse maja mälestused“ juustab kohtade, esemete ja tunnete kaduusest. Kui külastajad jõuavad teekonna lõppu, saavad nad oma mõhite jagada kaevu rääkides. Nende hääled salvestatakse ja neid vahendatakse teekonna alguspunktiis asuva sosistava seina kaudu. Vesi laineitab ja neelab nende häälepaelte võnkumist, sosistades seda tagasi algusse, kus palindroom ennast ümber pöörab.

Kunstihoos loodi algseil 2016. aastal Meizi Pompidou kesku-ses (FR) toimunud näituse „An Imagined Museum“ ja Bonni Kunsti-muuseumis toimunud isikunäituse „New Originals“ jaoks. Näituse „Viituse maja saladused“ tarvis tegid kunstnikud Lundahl & Seilt koostööd helikunstnik Jaakko Autioaga, toetludes viimase kineetiliste heliskulptuur-ridega seotud praktikatega.

Lundahl & Seilt on Rootsi kunstnikud, kes elavad ja töötavad Stock-holmis. Nende eri meeli puudutataves projektides saab näitusest inimestevaheline protsess, milles kasutatakse koreograafiat, füüsilisi objekte ja aega. Christer Lundahl (1978) õppis Central Saint Martinsi Kunsti- ja Disainikolledžis ning hiljem Konstfacki Transdisitsiplinaares Stuudios. Martina Seilt (1979) õppis koreograafiat ja performance-kunsti Middlesexi Ülikoolis ning hiljem Konstfacki Transdisitsiplinaares Stuudios. Koos moodustasid nad 2003. aastal duo Lundahl & Seilt. Nad uurivad kunsti võimet moodustada kujuteldavaid kogukondi, mis aitaksid esile kutsuda isiklikke ja ühiskondlikke muutusi.

Jaakko Autio (1981) on Soome helikunstnik, kes töötab kaasaegse kunsti väljal. Tema teoseid on eksponeeritud isiku- ja grupinäitustel ning festivalidel Soomes ja välismaal. Autio on pärit Ylivieskast, kuid veeris lapsepõlve Senegalis Mbouris. See toepitpäritolu viiendub ka Autio maailmatulude ja loomingus. Tema teosed peegeldavad inimestevahelist ruumi, ettearvamatus ja empaatiavõimet. Need lahkavad identiteedi-küsimusi, lammutavad hierarhiaid ja seavad kahtluse alla väljakujune-vad eksistentsiivisid. Helikunstnikuna toob Autio esile vähemuste, marginaliseeritud rühmade või alternatiivsete vaatenurkade esinda-jate hääled.

„Kes on meie iseloomuad?“ on installatiivne klassipliitide seeria, mis valmis Kristiina Hanseni ja Sigrid Viiri fotoprojekti käigus. Kunstnikud kasutasid klassiplidi formaati laste individuaalsuse ja grupiidentiteedi temaatikaga töötamisel, kasates loomeprotsessi ka lapsed.

Aastail 2023–2024 tegid nad koostööd projekti „Kunst loob lähedust“ partnerklassidega seismest Lõuna-Eesti üldhariduskoolist: Elva Gümnaasiumist, Kalmetu Koolist, Karlova Koolist, Miina Härma Gümnaasiumist, Palupera Põhikoolist, Põlva Koolist ja Tartu Erakoolist TäheTERA.

Kunstnikud külastasid kooli e viisid läbi loomingulised töötööd ning individuaalsed intervjuud õpilaste ja õpetajatega. Töötubades joonistasid õpilased üksteise portreid (loovüladesse „Ma näen sind“) ja vormisid õplased eesmärk oli anda õpilastele võimalus oma fantaasia sete intervjuude eesmärk oli anda õpilastele võimalus oma fantaasia piiramatuil lendu lasta ja arvamusel avaldada. Kogunenud vastuste põhjal valisid kunstnikud igate klassiile fotoiaavastuste teemad ja töötasid välja nende visuaalsed lahendused. Lavastuste aluseks said küsimused: „Kui sa oleksid täiskasvanu, siis mida sa kindlasti ei teeks?“, „Kui sa oleksid värv, siis mis värv sa oleksid?“, „Mida sa kõige rohkem kardad?“ jne. Kunstiprojekti plidistamised toimusid 2023. aasta sügisel ja 2024. aasta kevadel koolide aulas. Eksponeeritud installatsiooni osaks on lisaks klassipliitidele ka laste soovise peidetud saladuste kunsti-kepoline tõlgendus ning koolialtast inspiratsiooni saanud skulptu-rodaine objekt.

Kristiina Hansen (1986) on lõpetanud Eesti Kunstiakadeemia fotograa-fia (BA) ja kaasaegse kunsti erialal (MA) ning õppinud Bergeni Kunsti- ja Disainiakadeemias. Kunstnikuna on Hansen tegeleunud tähen-dusmärgudega ja poeetiliste kujunditega, mis on enamasti võtnud foto või installatsiooni vormi. Teda huvitab, kuidas erinevate omadustega materjalid, esemed ja sõnakõlksud omavahel kohtudes kujui ja tähendus-t muudavad, ootamatuid kontekste loovad, uusi lugusid moodustatava.

Sigrid Viir (1979) on foto- ja installatsioonikunstnik, kes elab ja töötab Tallinnas. Ta on õppinud kultuuriteooriat Eesti Humanitaarinstituudis lõpetanud Eesti Kunstiakadeemia fotograafia erialal. Kunstnikuna huvitub ta sotsiaalsest konstruktsioonide analüüsimisest, arjstisuaal- sioonide absurdusesst, inimese (ennekõike naise) erinevate rollide kujunemisest, töö ja vaba aja piiriltlast ning visuaalse keele küsimisest.

- VAADETE VARAKAMBER** Vaadete varakambris on ligi 40 mätsa- ja veekogumotiividega kunstihoost Tartu Kunstimuuseumi kogudest. Teosed valisid välja näituse kuraa-tor, kunstnikud Lundahl & Seilt ja lastega pered, et luua seoseid heli-rännaku „Murrangu hinged“ ja näituseaoli vahel. Vaadete varakambrist leiad vihjeid ka muuseumi ühe kõige põnevama saladuse, selle põhja-tute kunstihoogude kohta.

- PEATA KIUSAMINE – SÄTI SÕNUMIID TURVALISEKS!** Inger Klesment (Balti Infohäirete Sekkkeskus, Tartu Ülikool), Kristiina Treial (SA Kiusamisvaba Kool) 2024 vineer, segamaterjalid eksponeerimine autorite loal

Õppemäng eesmärk on panustada küberkiusamise ennetamise, aidates õpilastel ära tunda ebatavalisil ühismeele sõnumeid ja valida turvaline viis, kuidas neile vastata. Mängu loomisel on kasutatud üldhariduskoolide õpilastel ja õpetajatelil kogutud fõsielulisi sõnumeid.

- DIGIKÄKID** Inger Klesment (Balti Infohäirete Sekkkeskus,Tartu Ülikool) 2024 telefonikaaned ja markerid eksponeerimine autori loal

Telefonikaanest seinal saab jagada oma digikäkke ehk altimeenikuid veebis ja uudistada teiste lugusid. Külastajate ühisioome eesmärk on pakkuda võimalust õppida teiste vigadest ja algatada internetiturvalisuse teemal diskussioone. #digikäkk

Balti Infohäirete Sekkkeskus on Tartu Ülikooli ühiskonnateaduste instituuti juhitav teadusprojekt, mis koondab Baltikumi teadlasi, ajkiriannikke ja meediapõdevuse spetsialiste, kes töötavad ühiskonna infovastupidavuse tõstmise nimel.

Kiusamisvaba Kooli missioon on üheskoos kiusamist ennetades ja peirates luua Eesti lastele turvaline ja hooliv haridustee õnnelikuks inimseks kasvamisel. Selleks levitab Kiusamisvaba Kool Eestis teadus- ja tõenduspõhist kiusamise vähendamise programmi KiVa, aitab kooli kiusamisvastaste meetmete kasutuselevõtmisel ning püüab fõsta tead-likkust kiusamise ning selle vähendamise ja ohjeldamise viiside kohta. Kiusamisvaba Kooli tegevus lähtub visioonist, et aastaks 2035 on Eesti ühiskonnas kasvanud teadlikkusk, kuidas luua ja hoida koolis turvalisi ja hoolivaid suhteid, kus kiusamisel kohta ei ole.

- MINU VÄRVILINE SALADUS** Jarõna Ilo Elva Gümnaasiumi 3. d, Võru Kreutzwaldi Kooli 3. b ja Palupera Põhikooli 3.–5. klassi õpilased, näituse teejühid 2024 akriüvärvivid (põhivärvid + valge ja must) paberil eksponeerimine autorite loal

Kunstnik Jarõna Ilo ja Lõuna-Eesti üldhariduskoolide õpilaste koos-tööks valminud teos põhineb värvõpetuse ja kunstniku kunstiteeraapia töötubadel. Läbi praktilise tegevuse said osalenud õpilased ja nüüd ka iga külastaja proovida, kuidas segatakse kolmest põhivärvist kõik ülejäänud värvid. Seejuures soovib kunstnik pöörata tähelepanu värvide ja tunnete seostele ning sellele, kuidas mõjub värvide segamine meie emotsionaalsele seisundile. Jarõna töötubade eesmärk on võimaldada oma tundelid mõista ja välja elada. Tunded ja värvid kohtuvad alatead- vuse tasandil ning osaleja saab protsessi käigus enda kohta rohkem teada.

Jarõna Ilo (1955) on ukraina päritolu Eesti kunstnik. Ilo on õpetanud joonistamist Eesti Kunstiakadeemias, Vanalinnas Hariduskolleegiumis, Viijandi Kultuuriakadeemias ja Austraaliala Rahvuslikus Ülikoolis Can-berras. 2017. aastast on ta läbi viinud kunstiteeraapia töötubasid Ukrainas, millest on osa saanud eelkõige lapsed, aga ka õpetajad ja kooliõpetajalooajid. 2022. aastal toimusid Ilo juhendatud töötööd Ukraina noortele Eestis. Kunstiterapeutiliste tegevuste eesmärk oli too-toda õpilaste kõhanemist, väimset tervist ja paremat kontakti õpetajaga.

- SÕBRAPINK** Johanna Sternfeld, Karolin Kägi 2021 puit ja CNC-lõikus eksponeerimine Vivita ja autorite loal

Sõbrapingi eesmärk on olla lastele koguneniskohaks, kus sotsialiseeruda ja leida uusi sõpru läbi mängu. Sõbrapingi ümaraaid moodulid paigutades saab pingist luua erinevaid kujundeid ning kui moodulid küllil panna, saab nende peal ka kiikuda. Kõik need tegevused soodus-tavad lastevahelist suhtlemist ja mängu. Sõbrapingi disainisid Il-astased Johanna Sternfeld ja Karolin Kägi Vivita laste ja noorte loovus-kiirendis Vjsta programmi ajal. Nad soovivad, et ükski laps ei peaks tundma end üksikuna ning et igas Eestis koolis oleks oma sõbrapink.

- PÕRKESKOOP** William Forsythe 2009 Videotarkvara: Philip Bußmann LED-laagi, kõrgsuhtppe loal eksponeerimine autori loal
- „Põrkescoop“ on interaktiivne videominstalatsioon, mis kutsub publikut oma keha horisontaalses ruumis liigutades looma vormide ja värvide abil lopsakat gobaalämi. See toimib nagu kaleidoskoop, peegeldades tagasi kauneid mustreid, mis tekivad mathtidel lamavatest kehadest selle kohal osuva LED-ekraani all. Teos pakub perspektiivmuutust ja võimalust füüsilises lõõgastumiseks ning individuaalseks või kollektiivseks väljenduseks.

William Forsythe (1949, New York) on tequtsenud koreograafia vald-konnas üle viiekümne aasta. Teda on tunnustatud selle eest, et ta on muutnud klassikalise balleti dünaamiliseks 21. sajandi kunstivormiks. Forsythe'i sügav huvi koreograafia aluspõhimõtete vastu on viinud teda mitmesuguste projektidele, sealhulgas installatsioonide, filmide ja veebipõhiste teabekogude loomiseni.

- MEIE SEINTE VAHEL** Anna-Liisa Kree 2022–2024 hõbezõletatimrük, tsibakroomrük eksponeerimine kunstmiku loal

Anna-Liisa Kree: meie seinte vahel kasvab kalm last: Mona, Elias ja Harun. Kaks viimast on kaksikut, kuid nad on teineteisest erinevad: ühel on pruunid, teisel sinised silmad. Ühel on heledad, teisel tumedad juuksed. Samas meelidb neile mälemale üle kõige ujuda ja jalgpalli mängida. Neile meeldib ka teineteisega maadelda ja vahel niisama

rumalusi teha. Nad on mõlemad kümneaastased ja tähevad kohe–kohe neljandase klassi. Nad peavad kõima erinevates koolides, kuna Elasel on Downi sündroom ja Eestis peavad nii-öelda teistsugused lapsed kõima eraldi koolides. Arvatakse, et nii on õige.

Meie seinte vahel olen täheldanud, et mõlemad vennad on palju teineteiselt õppinud ja ka teineteisele õpetanud. Ehk oleks neil ka väljaspool kodu kasulikloom olla ja õppida koos, mitte eraldi?

Äkki oleks kasulikum, kui kõik lapsed saaksid võimaluse koos õppida ja mängida, üksteiselt õppides ja erinevusi väärtustades?

Anna-Liisa Kree (1981) on kunstnik, kellele loominguga tegelemine mõjub teraapiliselt, võimaldades läbi analoogforade reflekteerida elu üle. Tema loomingus on kesksel kohal sootsiaalne võrdus ning sallivus, eriti ühiskondlikud eelarvamused intellektipuudega laste suhtes. Teosed valmivad koostöös oma lastega, kellesst ühel on Downi sündroom. Rõhutatades pigem inimeste sarnasust kui erinevusi, kutsub Anna-Liisa üles mõtisklema väärtushinnangute ja eelarvamuste üle. Ta on õppinud University of West Londonis fotograafiat ning Eesti Kunstiakadeemias kaasaegset kunsti.

- JUTUPÜÖNING** Jutupüöningul leidub üle 50 soovitatud raamatu. Nende seas on nii laste- ja noortekirjandust kui ka teabekirjandust, mis õpetab äksteist ja ümbrisevat maailma paremini mõistma ning omavahel sõbralikult suhtlema. Raamatuid on soovitanud Eesti Lastekirjanduse Keskus, Tartu Linnaramatukogu laste- ja noorteosakond, Kiusamisvaba Kool, Lastekaitse Liit, Kidsmile Podcast, Sõber Raamat, Tartu Emajõe Kool, näituse partnerklassid, teejühid ja töõgrupp. Lisaks raamatutele saab jutupüöningul kuulata viit Sõber Raamatu muinaslugude sarja heliklippi.

- PROOVI KÕNDIDA ILMA RÜTMITA** William Forsythe 2024 EPDM-kaittega jalgrada koos kirjaliku juhiseiga eksponeerimine autori loal

Koreograaf William Forsythe lõi uue koreograafilise objekti spetsiaalselt Tartu avaliku ruumi, et aktiiveerida Holmi parti muruda, mis asub Kaarsilla ja Shatë Tantsukooli (Narva mnt 21) vahel. Tegemist on 30 meetri pikkuse jalgrajaga, millel on punane EPDM-kummist kate ja kirjalik juhnis. „PROOVI KÕNDIDA ILMA IGASUGUSE RÜTMITA“. Teos kuulub Forsythe'i koreograafiliste objektide ja instruksioonide seeri-asse, mis pööravad tähelepanu inimese füüsilisele kohalolule ja liikumisele eteantud keskkonnas. Autor kirjutab, et „koreograafilised objektid on diskreetseid süsteeme, mis tuleb aktiveerida kas teadliku või alateadliku põdevuse abil. Need objektid ei loo lähendust ainult visuaalsele vahendilega...“ Pigem kutsuvad teosed astuma endaga füüsilisse kontakti ja võivad selle kaudu pakkuda ootamatuid võimaluse enesepööelduseks ja –väljenduseks.

- ISTLA** Simon ja Tom Bloor 2024 istumisplatvorm eksponeerimine kunstinike loal

Istla asub Shatë Tantsukooli parkia Kaarsilla-poolses otsas. Teos koosneb lehisest terrassimoodulite ebakorrapärasest kollaažist, kruusast, rehvidest, ismestest ja isturuskastidest, täimdedest ning must. Teose loomisel said kunstnikud aineist paiga ajaloost ja tantsukooli õpilaste tagasidest, mis puudutas ümbruskonna avalikku ruumi ning selle vajakajäämist noorte silmis. Noored tundsid puudust atraktiivsest ja turvalisest kohadest, kus nad saaksid igal ajal olla, suhelda ja erinevate tegevustega tegeleda. Uue platvormiga pakuvad kunstnikud välja koha, mis võib ajas muutuada ja kuhu saab lisada erinevaid funktsioone. Nime Istla mõtlesid välja tantsukooli õpilased. See on inspireeritud kunagisest Holmi saarest, mis piirkonnas asus, ning platvormi funktsioonist istumis- ja puhkekohana.

„Põrkescoop“ on interaktiivne videominstalatsioon, mis kutsub publikut oma keha horisontaalses ruumis liigutades looma vormide ja värvide abil lopsakat gobaalämi. See toimib nagu kaleidoskoop, peegeldades tagasi kauneid mustreid, mis tekivad mathtidel lamavatest kehadest selle kohal osuva LED-ekraani all. Teos pakub perspektiivmuutust ja võimalust füüsilises lõõgastumiseks ning individuaalseks või kollektiivseks väljenduseks.

William Forsythe (1949, New York) on tequtsenud koreograafia vald-konnas üle viiekümne aasta. Teda on tunnustatud selle eest, et ta on muutnud klassikalise balleti dünaamiliseks 21. sajandi kunstivormiks. Forsythe'i sügav huvi koreograafia aluspõhimõtete vastu on viinud teda mitmesuguste projektidele, sealhulgas installatsioonide, filmide ja veebipõhiste teabekogude loomiseni.

Pane tähele!

Jäijed, mille sina ja teised külastajad siia näitusele jätate,kogutakse kokku ning Eesti Kunstiakadeemia ja Tartu Ülikooli teadlased võivad neid kasutada uurimistöö eesmärgil. Andmeid tööeldakse koos-kõlas isikuandmete kaitse põhimõtetega: andmete kasutamisel ei viidata ühelegi külastajale nime-liselt ning teavet kasutatakse eranditult teadus-uuringu eesmärgil. Küsimuste korral kirjuta: kunstloob@gmail.com.